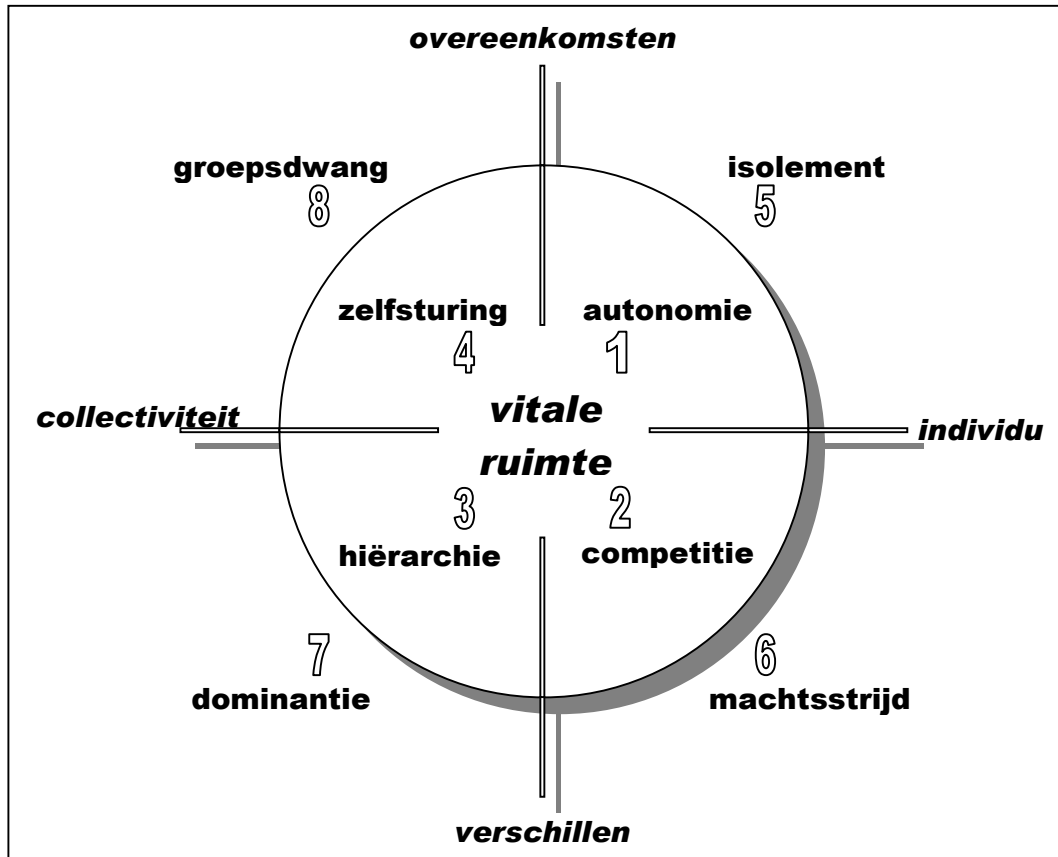

De coherentiekring

- Verkrijgen van inzicht in vitaliteit van netwerken.
- Positie van deelnemers aan het netwerk (individueel vs collectief, horizontale as).
- Verschillen en overeenkomsten tussen de deelnemers (verticale as);
- Vitale ruimte: in centrum van de cirkel. Hoe meer naar buiten hoe minder vitaal.

Positieve interactiepatronen	Negatieve interactiepatronen
<p>1. Autonomie: Deelnemers zetten zich in als zij daar voldoende voor terug krijgen. Basis voor inzet en afstemming is ruil.</p> <p>2. Competitie: Deelnemers zetten zich in om goede positie te verwerven en dagen daarmee anderen uit om hun kwaliteiten te tonen. Basis voor inzet en afstemming is uitdaging</p> <p>3. Hiërarchie: Deelnemers accepteren onderlinge verschillen en houden zich aan regels om interactie te structureren. Basis voor inzet en afstemming is discipline.</p> <p>4. Zelfsturing: Deelnemers nemen hun eigen verantwoordelijkheid voor het netwerk. De onderlinge verschillen zijn ondergeschikt. Basis voor inzet en afstemming is dialog.</p>	<p>5. Isolement: Deelnemers onttrekken zich aan de collectiviteit en creëren hun eigen veilige eiland. Ten opzicht van het netwerk kan men hier spreken van vlucht.</p> <p>6. Machtsstrijd: Deelnemers bestrijden elkaars positie. Het succes van de één gaat ten koste van de ander. Basis voor inzet en afstemming is strijd.</p> <p>7. Dominantie: Deelnemers leggen zich neer bij ongelijke verdeling van posities, niet omdat zij daarmee tevreden zijn maar omdat het niet anders lijkt te kunnen. Basis voor inzet en afstemming is berusting.</p> <p>8. Groepsdwang: Deelnemers beschermen collectieve waarden tegen inbreuken van buitenaf. Lastige verschillen worden niet gewaardeerd. Risico's worden vermeden door aanpassing.</p>

Blokkades en mogelijke interventies

Isolement

Wanneer mensen zich terugtrekken in isolement betekent dit dat het netwerk in hun perceptie inzet meer kost dan oplevert en/of dat risico's te hoog zijn in vergelijking met de kans op succes.

Mogelijke interventie: **De inspirator** kan mensen op andere gedachten brengen door nieuwe inzichten aan te dragen of met initiatieven te komen die mensen aanspreken. Hierdoor verandert de perceptie van de ruilverhouding en dit lokt nieuwe inzet uit.

Machtsstrijd

Wanneer competitie verwordt tot machtsstrijd, dan is er niet te weinig inzet maar juist teveel. Alleen is die inzet niet op elkaar afgestemd.

Mogelijke interventie: **de onderhandelaar**

Een onderhandelaar kan onderzoeken welk deel van ieders inzet wel bij elkaar aansluit en bruikbaar is voor het netwerk, en welk deel conflicteert.

Dominantie

We spreken van dominantie als men niet tevreden is, en ook geen mogelijkheden ziet om de posities te veranderen. De onderliggende partij vreest sancties wanneer men zich niet aan de regels houdt. De dominante partij vreest misbruik door de onderliggende partij zodra deze meer vrijheid zou krijgen.

Mogelijke interventie: **de bemiddelaar**

Een bemiddelaar creëert experimenteerruimte. De dominante partij moet daarvoor ruimte toelaten en zal dat slechts doen wanneer de bemiddelaar kan garanderen dat het risico beperkt blijft. De onderliggende partij moet van de experimenteerruimte gebruik maken en zal dat slechts doen wanneer er uitzicht bestaat op verbetering wanneer het experiment slaagt.

Groepsdwang

Groepsdwang ontstaat wanneer de verworvenheden van een netwerk zo waardevol worden gevonden dat deze beschermd moeten worden tegen de buitenwereld.

Mogelijke interventie: **de nar**

Een nar kan verwoorden wat veel mensen aanvoelen maar niet durven te zeggen. Wanneer hij daarin slaagt, dan brengt dat vaak een gevoel van opluchting teweeg. Een mooi voorbeeld is het sprookje van de kleren van de keizer waarin het jongetje het stilzwijgen doorbreekt en roept dat de keizer naakt loopt.

Welke patronen zijn dominant? Enkele steunvragen

(a) Zoekt men vooral naar dat wat bindt of dat wat scheidt? (boven <> onder)

(b) Staat het wij of het ik voorop? (links <> rechts)

Bij deze vraag gaat het om de onderlinge posities. Er is altijd een zekere spanning tussen de individuele behoefte om de eigen belangen veilig te stellen en de collectieve belangen die om afstemming vragen.

(c) Is men bezig met breken of helen? (buiten <> binnen)

Neemt men steeds meer afstand en worden verbindingen verbroken, of groeit er meer samenhang en identiteit?